

Protokoll 11/2025

fört vid Utbildningsnämndens sammanträde torsdagen den 11 december 2025 kl. 16:30-17:05, Rum Insikten, Hantverkargatan 2F

Ledamöter

Emilia Bjuggren (S) Ordförande
Andréa Hedin (M) Vice ordförande
Anna Ekström (S)
Emilio Reyes Ludwig (S)
Tina Kratz (V)
Hanna Werner (M)
Leo Sutic (M)
Linnéa Vinge (SD)
Jan Jönsson (L)
Claes Nyberg (C)
Anne Charlotte Pernold (S) ersätter Simon Froster Delbom (S)
Malin Ottosson (V) ersätter Ahmed Abdi (V)
Oliver Björklund (MP) ersätter Aida Badeli (MP)

Ersättare

Per Sohrabi (S)
Jens Ahl (M)
Emil Rapp (L)
Michaela Zankl (C)
Erik Ehre (KD)

Övriga närvarande

Fredrik Strelert Borgarrådssekreterare
Ebba Ringborg Borgarrådssekreterare
Nils Annink Borgarrådssekreterare
Per Törnvall Förvaltningschef
Peter Bragner Avdelningschef
Joachim Håkansson Avdelningschef
Anette Burman Avdelningschef
Ulrika Klemets Avdelningschef
Petra Nergårdh Avdelningschef
Niclas Westin Avdelningschef
Eva-Li Littorin Enhetschef
Linda Folke - Stabschef
Britt-Marie Selin Personalföreträdare
Mats Häggglund Personalföreträdare
Carl Lidén Högselius Nämndsekreterare
Thomas Eriksson Tjänsteman
Renke Braun - Sveriges Lärare
Sebastian From - Kommunal

Justerare Emilia Bjuggren (S), Andréa Hedin (M)

Paragraf §7, §§13-14, §19

Sekreterare Carl Lidén Högselius

§ 7**Verksamhetsplan 2026 för utbildningsnämnden**

UTBF 2025/5910

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2026.
2. Utbildningsnämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen om omslutningsförändringar motsvarande 2 585,9 mnkr, bilaga 1.
3. Utbildningsnämnden godkänner förslag till budgetjustering avseende medel för särskilda ändamål för drift med 10,9 mnkr, bilaga 1.
4. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
5. Resultatenheter och anslagsenheter för 2026 godkänns enligt bilaga 1 och 3.
6. Modell för prissättning av tjänster för avdelning för stöd kring lärande och elevhälsa godkänns, bilaga 7.
7. Fördelning av kostnader för skolor i egen regi godkänns enligt "Fördelning av vissa kostnader i egen regi", Redovisning av ekonomi.
8. Plan för upphandling godkänns, bilaga 10.
9. System för intern kontroll, väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan godkänns, bilaga 11.
10. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
11. Beslutet justeras omedelbart.

Reservationer

Vice ordföranden Andréa Hedin med flera (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Jan Jönsson (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Claes Nyberg (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Linnéa Vinge (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Sammanfattning av ärendet

I verksamhetsplanen för 2026 beskrivs hur utbildningsnämnden planerar att bidra till de mål och direktiv som fastställts i kommunfullmäktiges budget. Utbildningsnämnden har följande prioriterade områden under 2026:

Ökad likvärdighet

De senaste åren har betydande insatser genomförts för att öka likvärdigheten inom och mellan Stockholms stads kommunala skolor. Trots generellt goda kunskapsresultat kvarstår utmaningen med resultatskillnader, främst utifrån socioekonomiska förutsättningar. Insatser för att öka likvärdigheten behöver därför fortsatt vara i fokus för att möjliggöra att alla elever utvecklas och når kunskapsmålen.

Trygg och god lärmiljö

För att ge förutsättningar för lärande ska alla skolor ha en god lärmiljö och god arbetsmiljö där trygghet står i fokus. Elevhälsan ska vara en integrerad del i den pedagogiska verksamheten och särskilt ha fokus på det förebyggande och främjande perspektivet.

Effektiv lokalplanering och resursanvändning

Nämndens resurser ska i största möjliga mån användas till undervisningen. Att begränsa lokalkostnadernas utveckling och samtidigt möta det minskade elevantalet kräver ett strategiskt arbete.

Hållbar utveckling

För att främja en hållbar utveckling som tillfredsställer dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter, behöver kunskapen öka om miljö- och klimatförändringar och arbetet med mänskliga rättigheter fortsätta att utvecklas.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Andréa Hedin med flera (M) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Moderaternas (M) förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Våra partier, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna, förenas i vår vision om att Stockholms skolor ska vara en plats där varje elev ges de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas till sin fulla potential, oavsett

bakgrund eller bostadsadress. Detta uppnås genom att garantera en likvärdig tillgång till högkvalitativ undervisning och en trygg lärmiljö i alla stadens skolor. Varje elevs unika behov ska tidigt identifieras och mötas av stöd och utmaningar. Stockholms skolor ska vara en inkluderande plats där olikheter ses som en styrka, möts av respekt och en resurs för hela Stockholms framtid.

Det är en viktig påminnelse inför kommande verksamhetsår att alla stockholmselever är våra elever. Oavsett om eleven och föräldrar har valt att gå i en kommunal eller fristående skola åläggs vi att engagera oss i elevernas skolgång. Det är en demokratisk skyldighet för förtroendevalda att se varje elev och deras kunskapsresa, oavsett vilken stadsdel de kommer ifrån eller i vilken skola de slår upp sina läroböcker. Från kommunfullmäktige, till nämndbeslut och fram till klassrummet har vi ett ansvar gentemot stockholmseleverna och det är ett perspektiv som ska genomsyra utbildningsnämndens arbete.

En politik för högre skolresultat och mindre klasser

Den högst prioriterade frågan är att omedelbart bryta utvecklingen kring de fallande skolresultaten, där i synnerhet flickors resultat faller. De sämre skolresultaten återfinns både i socioekonomiskt starka och svaga skolor vilket inte får mötas med passivitet. Det finns också allt för många skolor i Stockholm som över tid har haft en väsentlig andel av eleverna som lämnar årskurs nio utan behörighet till gymnasiet. Ett prioriterat arbete för året ska vara att arbeta fram en struktur för att sätta berörda skolor under direkt ledning av utbildningsförvaltningen enligt liknande principer som finns för resultat- och anslagsenheter. Det är angeläget att insatsen kommunal samverkan för bästa skola (KSBS) kontinuerligt följs upp även efter avslutad insats för att säkerställa att den enskilde skolan fortsatt har förmågan och förutsättningarna att utvecklas åt ett positivt håll. Olika skolors behov och utmaningar kan ha omfattande skillnader och det är av stor vikt att allt stöd som erbjuds skolorna från den centrala förvaltningen är skraddarsydd efter skolornas enskilda behov. Det är genom att belysa de unika förutsättningarna och utmaningar som finns i de skolor som behöver stöd som likvärdigheten mellan skolor kan stärkas.

Trenden av allt större skolor har varit ihållande under lång tid och det synsättet inkluderar även att klasserna blivit allt större. På tio år har den genomsnittliga lågstadielassen i Stockholm svält från cirka 22 till närmare 30. I takt med att elevantalet prognostiseras att fortsätta dala för överskådlig framtid riskerar trenden av större klasser och större skolor att

accelerera. Det hade försvårat en god kunskapsutveckling för eleven, sargat studieron i klassrummet och nedmonterat arbetsmiljön för lärarna. Det krävs ett politiskt ansvarstagande i denna fråga som sätter ett stopp för den trenden. Därför ska de riktade medel som avsatts i Moderaternas förslag till budget användas för att minska klassernas storlek.

Stockholm ska påbörja omställningen till den tioåriga grundskolan redan nu, exempelvis genom att rekrytera grundskolelärare till förskoleklass när vakanser uppstår. Det måste också medföra ett perspektivskifte på elevernas kunskapsresa där fokus flyttar från högre åldrar till de yngre. Resurser och insatser ska i större utsträckning riktas mot elever i låg- och mellanstadiet, därför är det också viktigt att redan i lågstadiet mäta elevernas förmågor för att stärka möjligheterna att tidigt agera för ett barns kunskapsutveckling. Att främja elevernas läsförmåga och matematikkunskaper är särskilt prioriterat.

Stockholms skolors ekonomi

Skolan och rätten till utbildning har en central roll i vårt samhälle och undervisningen i Stockholm stads skolor ska bedrivas i trevliga och trygga lokaler. Skolgårdar ska vara inbjudande och trygga för barn, både på kvällar och på helger året runt. Renoveringar, kapacitetsökningar och nyproduktion av skolbyggnader ska med hänsyn till genomförbarhet utgå från hög kvalitet i gestaltning. Skolan och dess miljö är en viktig del i barns utveckling och det är således viktigt att utbildningsnämnden i sin roll som beställare bejakar såväl pedagogiska som sociala värden som annars kan äventyras när skolans kapacitet blir för stor.

Stockholms skolor har pressats hårt av det ekonomiska läget och det vikande elevantalet kräver tydlighet och förutsägbarhet från kommunen som huvudman. Därtill har de senaste decenniernas fokus på expansion av antalet elevplatser skett på bekostnad av ett ansvarsfullt förvaltande av befintliga skolor. Löpande fördyringar och omfattande underhållsbehov är hyresgrundande och riskerar att utgöra en allt större del av utbildningsnämndens totala budget och tränga ut resurser till kärnverksamheten och undervisning. Det är därför prioriterat att stärka samverkan med SISAB och fristående skolhuvudmän i Stockholm för att gemensamt arbeta för en långsiktigt hållbar dimensionering av utbudet av skolplatser i kommunen. En samordnad plan tillsammans med SISAB behöver skyndsamt tas fram för att säkerställa att planerade renoveringar matchar med de fastigheter där det långsiktigt ska bedrivas skolverksamhet.

Utbildningsnämndens roll som arbetsgivare

Stockholms stad ska vara Sveriges bästa arbetsgivare för skolpersonal och att arbeta på en skola i Stockholm stad ska vara förknippat med stolthet. Möjligheten till karriärsutveckling för lärare måste stärkas, utan att de hamnar långt bort från undervisningen. Staden behöver som arbetsgivare också stötta skolledare och lärare i sin yrkesroll och att vara den naturliga auktoriteten i klassrummet. Moderaterna vill att lärares och rektorers arbetsbelastning utreds i syfte att hitta möjligheter till avlastning och ge bättre förutsättningar att planera och genomföra undervisning. Utbildningsförvaltningen bör ha ett uppdrag att ta fram en handlingsplan som kan implementeras under kommande läsår och bidra till att personalens arbetsbelastning minskar.

Elevhälsa och elevers uppväxtvillkor

Den psykiska ohälsan bland Stockholms unga ökar vilket leder till att behovet av skolans elevhälsa växer. Psykisk ohälsa upphör inte när skoldagen är slut och under föregående mandatperiod fördjupades samverkan mellan staden och Region Stockholm. Det är ett arbete som har stannat av till följd av bland annat den kritiska personalsituationen inom BUP i den socialdemokratiskt styrda regionen. Arbetet med att stärka elevhälsan får dock inte upphöra och därför vill Moderaterna att det ska utredas hur elevhälsan kan tillgängliggöras digitalt även utanför skoltid.

Antalet elever i behov av särskilt stöd ökar och kräver en djupare analys av hur ett utbud som möter behovet ska säkerställas i hela staden samt hur samarbetet med fristående aktörer ska se ut. Fristående resursskolor har en viktig roll att spela för delar av målgruppen och det ställer krav på en stabil finansiering och kvalitetsuppföljning.

Elever i anpassad verksamhet är en särskilt utsatt grupp vars utveckling nämnden behöver följa noga. Anpassad grundskola och gymnasieskola borde vara ett särskilt fokusområde under 2026 i syfte att höja tryggheten och säkerheten i verksamheten i kombination med att höja kompetensen hos medarbetarna. Vi vill i detta sammanhang också lyfta fram de utmaningar vi ser med nuvarande skolskjutssystem som gång på gång brister. Att elever kommer till skolan i rätt tid, med hög säkerhet och utan att föräldrar behöver stå stand-by borde vara en självklarhet. Hela systemet behöver ses över i grunden.

Närvaro

Den problematiska skolfrånvaron fortsätter att ligga högt.

Skillnaderna mellan skolor och mellan stadsdelar är stora och det är uppenbart att det inte råder en likvärdighet vilka insatser som görs föra alla elever som har behov. Bland barn och unga som återfinns i grov kriminalitet är en hög skolfrånvaro dessutom ett tydligt mönster. Mot bakgrund av detta behöver det arbete som funnits med skolsociala team de senaste åren gå in i en ny fas. Socialnämndens och stadsdelarnas samverkan med utbildningsnämnden bör utvecklas även tillsammans med fristående aktörer för att kunna fånga upp elever och barn som riskerar att råka illa ut eller hamna i utanförskap. I takt med den översyn som görs av strukturen för SST och den intensifierade insatsen SST+ är det viktigt att målgrupperna för teamens insatser vidgas där hela grundskolan och även gymnasiet ska ingå.

Trygga skolor och trygga elever

Studiero och trygghet för Stockholms elever är avgörande för möjligheten att tillgodogöra sig undervisningen. Samverkan med polis och socialtjänst ska fortsätta och arbetet med våldsprevention är prioriterat där befintliga arbetssätt också ska utvärderas. Skolan ska alltid vara en fredad zon och samverkan mellan utbildningsförvaltningen och SISAB angående investeringar i skolmiljön för ökad trygghet oavsett tid på dygnet bör utvecklas, exempelvis bör det investeras i lockdown-teknik. Det är också angeläget att skolledare erbjuds ett konkret stöd i de avvägningar och administration som krävs kring användandet av kameror i skolmiljö. Föregående mandatperiod togs ett förväntansdokument fram mellan skolan och vårdnadshavare för att fastslå elevens, vårdnadshavarens och skolans respektive roller avseende förväntningar på respektive part. Vi ser att det finns ett behov av att revidera förväntansdokumentet för att ännu tydligare understryka vårdnadshavarens avgörande roll i elevens skolgång. Samtliga kommunala grundskolor ska också vara helt mobilfria för eleverna.

Engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling och därmed också en viktig skyddsfaktor i barns liv. Föräldraskapet är inte enkelt och ibland kan det finnas skäl att behöva stöd, råd och tips såväl i de stora föräldraskapsfrågorna som i de mindre. Att socialtjänsten knyts närmare skolor för att möjliggöra att föräldrastödsprogram erbjuds i anslutning till exempelvis föräldramöten är därför prioriterat. Att socialtjänsten deltar och närvarar på föräldramöten och dylikt ska dock inte innebära merarbete för skolpersonal.

En meningsfull fritid för fler elever

Fler barn bör ta del av en meningsfull fritid och därför bör fritidsklubbarna vara ett prioriterat område för 2026.

Deltagandet i fritidsklubben är som lägst i de områden som är svagast socioekonomiskt och för att sänka tröskeln och därför vill Moderaterna också att avgiften behovsprövas. Elevernas inflytande över fritidsklubbens verksamhet ska öka och det finns lyckade exempel som Maria Fritidsklubb som kan inspirera. Fritidsklubbarna ska också samverka med civilsamhället i syfte att bredda utbudet av aktiviteter inom ramen för det förslag om campuskolor som Moderaterna har drivit.

Tillgången för idrottsföreningar och civilsamhället att nyttja befintliga idrottslokaler i stadens skolor är fortsatt för låg trots tidigare prioriteringar att fler ska vara bokningsbara. Under 2026 bör resterande idrottslokaler tillgängliggöras i stadens bokningssystem samt bör samtliga idrottslokaler vara bokningsbara även under lov. Att det tillkommer en annan finansieringsmodell för idrottslokaler för att lyfta bort dess kostnader från skolpengen är angeläget. Samverkan med fristående aktörer bör öka i syfte att öka tillgången till bokningsbara ytor för idrott.

Jan Jönsson (L) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Liberalernas (L) förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens beslut.
2. Att i övrigt revidera verksamhetsplanen enligt Liberalernas prioriteringar nedan.
3. Att anföra följande:

Våra partier, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna, förenas i vår vision om att Stockholms skolor ska vara en plats där varje elev ges de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas till sin fulla potential, oavsett bakgrund eller bostadsadress. Detta uppnås genom att garantera en likvärdig tillgång till högkvalitativ undervisning och en trygg lärmiljö i alla stadens skolor. Varje elevs unika behov ska tidigt identifieras och mötas av stöd och utmaningar. Stockholms skolor ska vara en inkluderande plats där olikheter ses som en styrka, möts av respekt och en resurs för hela Stockholms framtid.

Det är en viktig påminnelse inför kommande verksamhetsår att alla stockholmselever är våra elever. Oavsett om eleven och föräldrar har valt att gå i en kommunal eller fristående skola åläggs vi att engagera oss i elevernas skolgång. Det är en demokratisk skyldighet för förtroendevalda att se varje elev och deras kunskapsresa, oavsett vilken stadsdel de

kommer ifrån eller i vilken skola de slår upp sina läroböcker. Från kommunfullmäktige, till nämndbeslut och fram till klassrummet har vi ett ansvar gentemot stockholmseleverna och det är ett perspektiv som ska genomsyra utbildningsnämndens arbete.

Kunskap är nyckeln till egenmakt

Under förra mandatperioden genomförde Liberalerna en rad reformer på skolområdet för att stärka resultaten, tryggheten och studieron, och samhandlingen mellan skolan och socialtjänsten.

Under de rödgröna har arbetet istället stannat av.

Det är oroväckande att Järva under den rödgröna majoriteten inte längre utvecklas resultatmässigt. Detta trots majoritetens alltför ensidiga fokus på Järva, till nackdel för andra utsatta områden som Farsta, Hässelby, Rågsved och Skärholmen, där rektorer i andra utsatta områden exempelvis inte får ta del av kompetensutveckling i samma utsträckning.

Utifrån vad som presenterats i verksamhetsberättelser och tertiärrapporter kan vi tyvärr konstatera att stadens skolresultat fortsatt präglas av stagnation. Viktiga skolreformer lyser med sin frånvaro. Vi har lagt ett antal förslag med tyngdvikt vid hur studieron kan öka, bland annat genom att införa studieroteam, som alla röstats ned av majoriteten.

Vi ser med oro på det faktum att skolfrånvaron ökat bland elever i förskoleklass och lågstadiet, särskilt inom socioekonomiskt svaga områden. Det är viktigt att förvaltningen arbetar vidare med att komma tillrätta med problemet. Tidiga insatser är av vikt, i nära samhandling med socialtjänsten. Att så unga elever som inte borde vara frånvarande överhuvudtaget har hög frånvaro är alarmerande.

Av verksamhetsplanen framgår att en översyn av samverkansavtalet mellan SISAB och staden pågår, som bland annat omfattar hyresschablonen för underhållskostnader. Resultatet av översynen kan ha stor påverkan på utbildningsnämndens budget både när det gäller hyreskostnader och förutsättningar för underhåll i skolorna. Som vi konstaterat tidigare kan inte SISAB göra stora vinster på elevernas bekostnad, staden måste kunna parera detta då SISAB och utbildningsnämnden båda är del av staden.

Förvaltningen skriver om vikten av APL men ingenting om hur skolorna ska få stöd att hitta APL-platser till sina elever, en utmaning vi blivit varse på flertalet yrkesgymnasium.

Förvaltningen anger att man under kommande år kommer att föra dialog med Ung Företagsamhet och övriga parter om den fortsatta verksamheten. För oss är det av stor vikt att denna verksamhet får fortsätta verka och utvecklas i staden.

Vi finner det märkligt att man först under 2026, tre år in på mandatperioden, ska börja arbetet med att utveckla ett pedagogiskt stödmaterial för att stärka undervisningen som rör barns rättigheter, rasism, hbtqi-personers rättigheter och nationella minoriteters rättigheter. Av verksamhetsplanen framgår att förvaltningen först nu fått i uppdrag att påbörja arbetet med att diplomera stadens skolor inom rasism och hbtqi+ och utveckla en modell för det fortsatta arbetet genom en mindre pilot. Vi har under lång tid påtalat vikten av fördjupat värderingsarbete, särskilt i ljuset av förändrade samhällsattityder, genom hela mandatperioden. Detta är ett arbete som den rödgröna majoriteten borde ha påbörjat för länge sedan.

Vi gläds åt att det statliga Kunskapsbidraget ökar med 53 miljoner kronor, en ungefärlig ökning med 12 procent. Liberalernas skolsatsningar i regeringen innebär således reell skillnad för verksamheterna.

Det är bra att förvaltningen fortsätter att arbeta för stöd och rutiner kring våldsbejakande extremism. Dock hade vi velat se att man specifikt adresserar det växande problemet med högerextrema aktivklubbar som Liberalerna var tidiga med att varna för. Skolorna behöver bl a tillgång till vägledning kring symboler, uttryck och rekryteringsmetoder som används i dessa miljöer. Vidare behöver det säkerställas att skolornas lokaler inte nyttjas av extrema grupperingar och på andra sätt säkerställa att personalen har tillräcklig kunskap för att identifiera riskbeteenden.

Utifrån skolbesök vi genomfört har vi förstått att det förekommer brister i hur Stockholms stad hanterar övergången för barn med omfattande behov från förskola till anpassad grundskola. Till skillnad från flera andra kommuner erbjuder staden inte möjligheten för dessa barn att gå kvar ett extra år i förskolan för att utredas, ges rätt stöd och på ett bättre sätt förberedas inför skolstart. Istället placeras barn med tydliga behov av anpassad grundskola först i förskoleklass – ofta utan att skolan har fått tillräcklig information i förväg, vilket försvårar både planering och

mottagande – för att ett år senare förflyttas igen till anpassade grundskolan. Detta problem adresseras dessvärre inte i förslaget på verksamhetsplan.

Fortfarande saknar nämnden överblick över skolresultaten för omhändertagna barn. Liberalerna har länge krävt att staden systematiskt, som en god förälder, behöver följa upp alla omhändertagna barns skolresultat, hälsa och tandstatus, för att åtgärder för förbättring ska kunna tas fram. Idag agerar vi utan tillräcklig vetskap om hur det går för dessa barn.

Vi saknar vidare tydliga skrivningar om behovet av fler som påbörjar, och går klart, vård- och omsorgsprogrammet. Genomströmningen behöver öka, framför allt då det i branschen finns stora rekryteringsbehov. Med tanke på de stora rekryteringsbehoven framöver bör särskilda insatser göras för att öka vård- och omsorgsprogrammens attraktivitet. Liberalerna har föreslagit ett särskilt campus Viva Lyceum, som den rödgröna majoriteten tyvärr ställt sig avvisande till.

Vi saknar ordentliga analyser kring flickors vikande skolresultat. Det är en oroväckande utveckling särskilt i ljuset av att också unga tjejer i högre utsträckning senaste åren blivit föremål för gängens rekrytering.

Slutligen är det bra att det genomförs insatser för att motverka omfattande skolfrånvaro. Dessa spelar dock mindre roll om skolor ändå lämnas ensamma i detta arbete p,g,a. att socialtjänsten inte inleder några utredningar, även vid mycket hög frånvaro. Majoriteten måste adressera och arbeta vidare med problemet att socialtjänsten ånyo börjat betrakta skolnärvaro som ett problem endast skolan själv behöver hantera. Samtidigt är samhandling mellan olika aktörer kring eleven helt avgörande för att bryta långvarig och omfattande skolfrånvaro.

I övrigt vill vi lyfta satsningar vi föreslår i vår reservationsbudget:

Skolsociala team plus

De skolsociala teamen har visat att rätt kompetens runt barnet kan göra avgörande skillnad i komplicerade frånvaroärenden. Genom att bredda modellen – Skolsociala team Plus – och inkludera fler yrkesgrupper kan stödet bli mer träffsäkert och arbetet mer hållbart över tid. Teamen ska samla både pedagogisk, social och psykologisk kompetens, så att skolan får de verktyg som krävs för att hjälpa barn tillbaka till undervisningen och förebygga att frånvaro övergår i psykisk ohälsa eller social problematik. Men arbetet med att ta vidare

SST-plus-teamen till fler stadsdelar har avstannat. Vi vill att modellen byggs ut till hela staden.

Elevhälsan

Skolan måste upptäcka elever som far illa i ett tidigt skede. Vi behöver säkerställa att skolorna har tillgång till fungerande elevhälsoteam med alla relevanta funktioner – kurator, sjuksköterska, psykolog på plats. Vi ser att stärkt elevhälsa också är en viktig del i att förbättra och avlasta lärarnas arbetssituation.

Fria avgifter för fritidsklubbar i fokusmården

Sedan halvårsskiftet 2025 är fritidsklubbarnas verksamhet avgiftsfri. Vi köper inte majoritetens avskaffande av fritidsklubbsavgiften i alla delar av staden där många familjer har ekonomiska förutsättningar, men vi ser hellre att avgiftsfriheten prioriteras till fokusområdena Järva, Skärholmen, Vantör, Hässelby, Vällingby, och Älvsjö. Där är det särskilt viktigt med tillgången till fritidsaktiviteter som ansluter direkt till skoldagens slut.

Förstärkning till inköp av läromedel

Med anledning av de nationella skolresultat utifrån den senaste PISA-undersökningen som visade på oroväckande siffror när det gäller läsförmåga skulle Liberalerna vilja se en strategi för ökad läsförmåga och läslust parallellt med en strategi för inköp av skönlitteratur och facklitteratur samt tryckta läromedel.

Stockholmsprov

Vi vill se att det införs ett Stockholmsprov i svenska, motsvarande det prov som finns i matematik, för att bättre följa upp elevernas läsförståelse och ge skolorna verktyg att stärka den. Återkopplingen från gymnasiet tillbaka till grundskolorna är särskilt viktig för att betygssättningen och undervisningen i svenska ska bli mer likvärdig.

Hågkomstresor

Fler skolor uttrycker behov av stöd kring oro för elever som uttrycker hot, hat och extremism. Här förstår vi att det i stor utsträckning handlar om antisemitism i de lägre åldrarna, varför förvaltningen omgående behöver genomföra insatser. För att öka kunskapen om de fruktansvärda brott mot mänskligheten som begicks under Förintelsen vill vi att man genomför fler hågkomstresor.

Menssäkrade toaletter i grundskolan

Som en åtgärd för att minska stressen för elever, vill vi säkerställa att alla skolor erbjuder kostnadsfria mensskydd på grund- och gymnasieskolor.

Utreda införandet av spetsklasser i humaniora

Vi vill arbeta för att säkerställa att alla elever får de utmaningar de behöver i skolan och för att möta särskilt begåvade elevers behov, genom fler spetsklasser. På så sätt ger vi morgondagens Nobelpristagare chansen att utvecklas långt utöver vad vi trodde var möjligt.

Claes Nyberg (C) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Centerpartiets (C) förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Centerpartiets budgetförslag för 2026.
2. Att därutöver anföra följande:

Våra partier, Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna, förenas i vår vision om att Stockholms skolor ska vara en plats där varje elev ges de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas till sin fulla potential, oavsett bakgrund eller bostadsadress. Detta uppnås genom att garantera en likvärdig tillgång till högkvalitativ undervisning och en trygg lärmiljö i alla stadens skolor. Varje elevs unika behov ska tidigt identifieras och mötas av stöd och utmaningar. Stockholms skolor ska vara en inkluderande plats där olikheter ses som en styrka, möts av respekt och en resurs för hela Stockholms framtid.

Det är en viktig påminnelse inför kommande verksamhetsår att alla stockholms elever är våra elever. Oavsett om eleven och föräldrar har valt att gå i en kommunal eller fristående skola åläggs vi att engagera oss i elevernas skolgång. Det är en demokratisk skyldighet för förtroendevalda att se varje elev och deras kunskapsresa, oavsett vilken stadsdel de kommer ifrån eller i vilken skola de slår upp sina läroböcker. Från kommunfullmäktige, till nämndbeslut och fram till klassrummet har vi ett ansvar gentemot stockholms eleverna och det är ett perspektiv som ska genomsyra utbildningsnämndens arbete.

Centerpartiets förslag till verksamhetsplaner har sin utgångspunkt i vår vision för ett friare, grönare och roligare Stockholm. Vi ska vara en modern, frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och i civilsamhället. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på

stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, homo-eller transfobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, förtryckande könsnormer eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors liv. Skolan ska alltid utgöra en av de miljöer där barn och unga ska stå fria från detta.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera effektivt. Service och omsorg till stockholmarna är i alltid i fokus, med skolan som en avgörande del där elever och föräldrar ska uppleva trygga, trevliga och välskötta skolor i hela staden.

Utmaningarna i Stockholm stads skolor skiljer sig från skola till skola men politikens grundinställning måste vara att höja kvaliteten, kunskapsresultaten och studieron i dem alla. Stadens skolor ska vara de bästa i Sverige och möta varje elev utifrån dennes individuella behov och förutsättningar så att varje individ kan nå så långt som möjligt. Den som inte har lika lätt att lära ska fullt ut stödjas i att utveckla sina kunskaper.

Den passivitet som har präglat innevarande mandatperiods skolpolitik i Stockholms stad driven av vänstermajoritetens oförmåga till fokus och nytänkande måste nu få ett slut.

Ekonomi och demografi

Den kraftigt förändrade demografiska utvecklingen som vi nu fullt ut börjar se konsekvenserna av kommer genom snabbt vikande elevantal att vara en stor utmaning under det närmaste decenniet för hela skolväsendet i vår region. Det krävs en tydlig strategi för att behålla så många behöriga och skickliga medarbetare i skolorna som möjligt. Detta brister i såväl föreslagen budget som verksamhetsplan från vänstermajoriteten. Centerpartiet föreslår därför även för 2026 en helt finansierad högre schablon än majoriteten.

Särskilt centralt och utmanande kommer vara att proaktivt och transparent kommunicera vad den demografiska förändringen kommer innebära inom kommunens alla verksamhetsområden. Förskola och skola kommer att vara särskilt i blickfånget vilket kräver betydligt förbättrade strategier, metoder och en agil planering av hur underlag till

förändringskommunikativa insatser tas fram för beslut både inom förvaltningen och för Utbildningsnämnden. Centerpartiet ser med oro på att varken Utbildningsförvaltningen eller vänstermajoriteten i verksamhetsplanen ger resurser och direktiv till den avsevärda kompetensförstärkning och förändring i arbetssätt och stöd till verksamheten som redan nu krävs och vars behov kommer att accelerera snabbt de närmaste åren.

Den demografiska utmaningen medför även att större fokus än angivet i majoritetens förslag till verksamhetsplan bör läggas på kostnadskontroll, och att söka möjligheter till kompletterande intäkter, givet att lokaler och andra fasta tillgångar kommer ha en lägre nyttjandegrad än tidigare prognostiserat. Om det inte inom överskådlig tid finns en plan för nyttjande, såsom evakueringar vid renovering av andra skolor, ska även fastigheter kunna avyttras eller hyras ut till stadens egna eller externa verksamheter. Här visar majoriteten en passiv inställning som inte beaktar konsekvenserna av de förändrade lokalbehoven. Centerpartiet har med oro sett återkommande stora fördyringar i de projekt för nybyggnation och renoveringar där det tagits nya eller kompletterande beslut under hela denna mandatperiod. Vi menar även att den förflyttning av lokalkostnader som gjorts från Utbildningsnämndens budget visar att andra ideologiska drivkrafter för att undanhålla resurser från elever som valt en fristående huvudman har fått stå i förgrunden, snarare än att fokusera på god och långsiktigt hållbar ekonomisk hushållning.

Återta fokus på höjda kunskapsresultat och trygghet

Staden ska öka sitt fokus på att insatser sätts in tidigare och i lägre årskurser än som ofta är fallet idag. Vi saknar en tydlig verksamhetsinriktning och riktning för resursallokering för att detta ska bli verklighet i majoritetens budget. Genom en sådan inriktning skulle elever snabbare och med ökat eget inflytande vara drivande i sin egen utveckling. Resurser skulle användas mer effektivt, samtidigt som sociala utmaningar kan minska för elever i högre årskurser med sänkta kostnader för stadens sociala arbete. Den som har stor kapacitet att lära ska få utmaningar och stöd att nå ännu längre med uppmärksamhet på de särskilda utmaningar det kan medföra vid s.k. särbegåvning. Den som behöver stöd om annat i livet påverkar skolarbetet ska få det av elevhälsan eller i samverkan med sociala insatser.

Sedan Centerpartiet var del i stadens majoritetsstyre under förgående mandatperiod har vi sett vikande resultat i områden där vi med fokuserade åtgärder hade vänt trenden till att se en

kraftigt höjd andel behöriga till gymnasiet. Att skillnaden mellan könen har minskat till följd av att främst flickors resultat sjunker är ett stort misslyckande, där vi inte ser nyskapande åtgärder föreslås i förslaget till verksamhetsplan.

Centerpartiet menar att det är centralt att återuppta den inriktning och arbetssätt som förra mandatperioden implementerades på Järva och parallellt snabbt se till att dessa arbetssätt sprids till övriga stadsdelar med utmaningar. Det är bekymmersamt att så lite skett sedan vi föreslog uppstart för en liknande struktur i minst ett ytterligare stadsdelsområde. Vänstermajoriteten har återigen varit passiva vilket nu som exempel visar sig i de stora utmaningar som uppdragats i Skärholmen och där 2025 ser ut att bli ett förlorat år i att vända utvecklingen.

Centerpartiet anser att alla elever i årskurs 4–9 som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska erbjudas lovskola, inklusive simundervisning. Fler elever och deras familjer ska motiveras att nyttja lovskolan där ett särskilt fokus bör vara läsande och språkutveckling i svenska samt matematik för att långsiktigt stödja hög måluppfyllelse. Arbetet för att motverka att elever har långvarig frånvaro eller blir hemmasittare ska öka, där även digitalt stöttad pedagogik ska kunna utgöra en del av lösningen.

De fortsatt höga talen avseende upplevd otrygghet hos elever i stadens skolor är oroväckande. Särskilt att skillnaden mellan pojkar och flickor består. Särskilt oroväckande är att staden inte snabbt nog kan ge en uppdaterad lägesbild över elever som befinner sig i en hederskontext eller av andra skäl undanhålls skolgång. Här saknar majoriteten konkreta förslag på insatser som kan bryta utvecklingen och förbättra snabb uppföljning. Centerpartiet föreslår därför att verksamhetsplanen ges ytterligare fokus på att söka och implementera fler evidensbaserade metoder då dagens verktygslåda uppenbart inte ger de resultat man kan förvänta sig.

Elevhälsa, stöd och sociala insatser

Elevhälsan ska byggas ut och ha rätt resurser på plats där behoven finns med ökad flexibilitet att anpassa och samorganisera mellan skolor. Alla elever ska under första terminen i högstadiet erbjudas och kallas till samtal med skolkurator för att fånga upp behov av stöd men också för att sänka tröskeln till kontakt med elevhälsan den dag den behövs. Detta sänker stigma att besöka elevhälsan betydligt och har prövats med goda resultat hos andra huvudmän.

Centerpartiet ser även behov av att elever som diagnostiserats med grav språkstörning ska ges möjlighet att gå sina första skolår i en särskild språkskola med anpassad och språkutvecklande pedagogik. Särskilt angeläget är att främja en samlad övergång från förskola till grundskola för denna grupp. Här saknar majoriteten konkreta insatser för att ta itu med utmaningen. Språkskolan ska vara en fortsättning på stadens framgångsrika språkförskolor med syfte att ge eleverna goda förutsättningar att klara av grundskolan. Det ska finnas logopeder kopplade till klasserna och de ska arbeta tillsammans med lärarlag och individuellt med varje elev. Detta kräver en genomtänkt utveckling av nya arbetssätt.

Centerpartiet ser inte heller att vänstermajoriteten i sin verksamhet föreslår insatser för barn som är placerade på annan ort av socialtjänsten. De löper då stor risk att inte få en fungerande skolgång. Exempelvis uppstår idag situationer där ett barn som av socialtjänsten placerats i stödverksamhet eller boende med läge i annan kommun bortanför föräldrahemmet beläget i staden, plötsligt fräntas tillgång till skolskjuts till den befintliga skolan med särskilda anpassningar. Centerpartiet vill väsentligt öka implementeringen av att varje stadsdel ska ha permanenta skolsamordnare vars uppgift är att stötta stadens placerade barns skolgång. De ska arbeta aktivt för skolnärvaro och i nära kontakt med elever, vårdnadshavare, ansvarig socialsekreterare och skolan vara pådrivande i att genomförandeplaner blir verklighet. Eventuella glapp mellan regelverk och samhällsinstitutioner ska överbryggas. Särskilt oroande är att det fortsatt saknas tydlighet kring deras ansvar att även adressera situationen som uppkommer vid sociala insatser av typen placering i särskilt boende i kombination med anpassad skola där både boendet och skolan kan vara i annan närliggande lägeskommun än föräldrahemmets.

Stockholms stad bedriver ett framgångsrikt arbete med ökad samverkan mellan skola och socialtjänst och andra myndigheter såsom polisen. Centerpartiet ser dock med frustration på att utvecklingen har avstannat under mandatperioden. Istället måste arbetet fortsätta att öka i omfattning och utvecklas vidare genom en ökad samordning och utveckling mellan Utbildnings- och Socialförvaltningen, för att vara fullt etablerat i alla stadsdelar. Inte minst är det centralt att säkerställa och ställa krav på en ömsesidig samverkan mellan socialtjänst och fristående skolor. Som ett led i detta måste allvarssamtalen som också innefattar diskussion kring skolgång återupptas.

De skolsociala teamen ska få fler och bättre förutsättningar att göra direkta insatser för att möta unga som riskerar att fastna i kriminalitet och utanförskap. Att vi inte heller i slutet av 2025 får ett tydligt och samfälligt besked av skolornas medarbetare, stadsdelar, föreningsliv och familjer att teamen är fullt implementerade med fasta strukturer är bekymmersamt, och tillmäts för liten vikt i majoritetens verksamhetsplan.

Särskilt stöd

Stadens egna resursverksamheter i skolan ska fortsätta att byggas ut på alla tre nivåer och Utbildningsnämnden ska även säkerställa att fristående resursskolor fortsatt kan vara en del av Stockholms skolutbud. Detta så länge elever och föräldrar behöver och väljer dem. Centerpartiet ser med oro på den fortsatta långsamma utbyggnaden av CSU och RSU-enheter vilket riskerar att antalet platser inte kommer att motsvara de behov som tydligt finns. Särskild omsorg behöver också läggas på ett nära samarbete mellan dessa enheter och socialtjänst för att tidigt bryta den överrepresentation i rekryteringar till gäng eller annan utsatthet som elever i dessa verksamheter löper risk för. Var du bor eller går i skolan ska inte påverka vilket stöd du kan få och vi menar att den specialkompetens som samlas i de regionala särskilda undervisningsgrupperna är svår att matcha i varje enskild skola.

Översynen av hur det under förra mandatperioden införda systemet med strukturstöd för resursskolor har fallit ut behöver nu komma till slutsatser för eventuella nödvändiga justeringar. De familjer och huvudmän som är berörda måste få ett långsiktigt hållbart besked som behöver förankras blocköverskridande. Framgång förutsätter en inriktning på att höja kvalitet och förbättra ömsesidig tydlighet och transparens, snarare än att söka efter möjligheter att strypa möjligheten för familjer att söka sig till verksamheter som motsvarar elevers specifika behov och där staden själv misslyckas eller fortsatt har ett underskott av platser.

Det är glädjande att staden nu startar den nya verksamheten inom distansundervisning. Centerpartiet ser att detta kan bli till ett avgörande stöd både för individer som av olika skäl annars inte kan ta del av ordinarie undervisning. Det kan också rätt använt vara en viktig lösning vid kortfristiga behov för elever eller klasser när en behörig lärare i ett specifikt ämne saknas pga bristande tillgång, lucka under tid för rekrytering eller sjukdom som annars endast kunnat lösas med en obehörig vikarie. Centerpartiet ser att detta särskilt kan öka tillgången till behöriga modersmålslärare under

kortare eller längre tid där distansundervisning kan leda till betydligt högre andel undervisande timmar per lärare. Här bör även stöd i undervisning i matematik på modersmålet särskilt undersökas som stöd för de elever som är nyanlända och som parallellt genomgår intensivundervisning i svenska. Det kommer vara avgörande för att elever i denna situation inte faller efter i naturvetenskapliga ämnen.

Rörelse och meningsfull fritid

Elever måste i högre grad få möjlighet att delta i meningsfulla fritidsaktiviteter under eller i anslutning till skoldagen. Här är särskilt fritidsklubbarna viktiga och utgör en viktig resurs i att koppla skolan till andra aktiviteter som väcker engagemang. Centerpartiet ser till skillnad från majoriteten att en differentierad avgift utifrån ekonomisk bärighet hos respektive familj i linje med det system kulturskolan redan har. Detta kan bättre skapa en balans mellan att öka antalet elever från socioekonomiskt utmanande miljöer att delta, samtidigt som medel kan behållas till andra satsningar på fritidsklubbarna eller andra delar inom skolornas verksamhet.

Centerpartiet föreslår 10 miljoner kronor mer än majoriteten i budgeten för 2026 så att fler av stadens skolor i samarbete med idrottsföreningar ska starta upp Skol-IF för fysisk aktivitet i anslutning till skoldagen. Konceptet fokuserar inte bara på rörelse utan erbjuder även eleverna utbildning och erfarenhet i ledarskap och styrelsearbete vilket gör föreningen mer stabil och välförankrad i demokratiska och centrala sociala värden. Vänstermajoriteten visar inte heller i denna verksamhetsplan ut riktning för hur detta kan bli verklighet, trots stor vilja både bland skolor och idrottsliv.

Centerpartiet ser med stor oro på vänstermajoritetens fortsatta senfärdighet att verkligen tillse att stadens samtliga skolidrottshallar görs tillgängliga på kvällar, helger och lov till idrotts- och föreningsliv. Den utlovade utvecklingen går närmast i snigelfart. Verksamhetsplanen ska därför tydligare styra mot att samtliga lokaler ska göras tillgängliga om inte särskilda dokumenterade skäl finns till motsatsen. Här ska även skolan samverka så att angränsande utomhusanläggning såsom fotbollsplaner kan gå tillgång till framförallt toaletter i skolans byggnader. Särskilt viktigt är att verksamhetsmålet inte begränsas till antalet idrottshallar som är möjliga att använda, utan att antalet bokningsbara timmar kraftigt ökar. Inte minst för att snabbt återta det stora antal timmar som förvunnit sedan vänstermajoritetens tillträde. Samtidigt har andra idrottsinvesteringar kraftigt dragit ned och skjutits på framtiden vilket är ytterst problematiskt. Särskilt allvarligt är detta i utsatta områden där aktivt deltagande i idrotts-,

friluftsliv- och föreningsliv redan idag är lägre med risk för sämre framtida hälsa och en försämrad integration. En tydlig indikation ges också i de lägre betygen i idrott.

Administration och digitalisering

Pedagogerna, lärarna och rektorerna är kärnan i skolarbetet och ska ha ett tydligt mandat att leda undervisningen och skolans arbete. Därför ska staden aktivt minska tiden de lägger på administration och annat utanför kärnan i uppdraget. Det saknas ett fokuserat arbete och grundläggande förståelse i vänstermajoritetens förslag till verksamhetsplan för att ett trendbrott ska ske. Särskilt behöver detta kopplas till utveckling och driftsättning av funktionella administrativa och digitala system som helt utgår från verksamhetens behov och personalens grundläggande kompetenser och dagliga arbete.

Digitalisering sker i alla delar av samhället och syftar till att med digitala tjänster och verktyg förbättra och effektivisera verksamheten samt göra information och interaktion tillgänglig utifrån medborgarnas snabbt förändrade förväntningar. Detta är även nödvändigt inom stadens skolor för att möta de utmaningar som både gäller för verksamheten och för elevernas förberedelser för vuxenlivet. Förändring av stadens digitaliseringsarbete och förhållandet till stora leverantörer är komplicerat och tidskrävande men nödvändigt. Tyvärr ser vi inte att vänstermajoriteten trots fortsatta problem tar ut en ny riktning i verksamhetsplanen för 2026 som är långsiktigt hållbar. Även om viss förbättring har skett genom genomförda upphandlingar och implementeringar där glädjande nog vissa IT-kostnader nu sänks kvarstår grundproblemen i form av en felaktigt inställd strategi som ger fortsatta problem och större kostnader än nödvändigt på både kort och lång sikt.

Stadens digitala tjänster inom skolan till elever, anställda och vårdnadshavare ska stödja, effektivisera och underlätta det pedagogiska arbetet, administration och planering av såväl skolarbetet som familjernas livspussel. Centerpartiet efterlyser en verksamhetsinriktning som fullt ut tar denna utgångspunkt i allt arbete med systemstöd, till skillnad från idag. Där ser vi även i denna verksamhetsplan att majoriteten fortsätter enligt status quo.

Förbättrad valfrihet och övergång mellan verksamheter

Det fria skolvalet behöver utvecklas för att passa fler, bli mer transparent och ge dem som flyttat till Stockholm nära skolstart eller som inte tidigt satt sina barn i kö samma chans att välja skola. Centerpartiet anser att staden ska införa ett

gemensamt system där familjer ska söka till alla skolor inklusive friskolor vid samma tillfälle. Det ska vara möjligt att söka till fler skolor i prioritetsordning för att minska risken att slumpen ändå får avgöra skolplaceringen. Principen för fördelning av platser till skolor med fler sökande än platser behöver ses över. Fristående skolor som ansluter sig till skolvalssystemet ska efter lagändring inte kunna använda kötid som urvalsgrund. Majoriteten intar en passiv hållning och saknar helt i verksamhetsplanen konkreta förslag för hur den tydlighet som familjerna efterfråga ska tillgodoses.

Övergången mellan förskola och grundskola är avgörande för att den påbörjade kunskaps- och språkutvecklingen ska fortsätta. Här ser Centerpartiet att ytterligare steg utöver det majoriteten föreslår måste tas för att övergångar ska ske på ett effektivt och fullödigt sätt oavsett huvudman och på ett sätt som minskar administrativ börda. Arbetet ska följas upp och vara del i befintliga samverkansstrukturer för gemensam utvärdering. I samverkansarbetet ska även gemensamma insatser göras för att öka andelen inskrivna barn i förskolan.

Tydligare koppling till arbetsliv och föreningsliv

Staden ska öka arbetslivets närvaro redan i grundskolan för att ökad motivation och förståelse för vägen till olika yrken. Här saknas en tydlig vilja till strukturerat arbete i vänstermajoritetens verksamhetsplan. Inte minst är det viktigt om Utbildningsnämnden i samverkan med Arbetsmarknadsnämnden ska kunna bidra till fler yrkesprogram i regionen inom bristyrken i stadens egen eller fristående regi och att stadens egna yrkesprogram är attraktiva, håller hög kvalitet och leder till arbete. Där staden har möjlighet ska vi även erbjuda fler yrkesutbildningar i lärlingsform i samarbete med näringslivet, vilket kräver konkreta insatser. Parallellt ska stadens skolor underlätta för elever att komma i kontakt med föreningslivet i anslutning till skoldagen och i samarbete med idrottsnämnden särskilt samarbeta med lokala idrottsföreningar.

Minska klimatpåverkan

Som ett led i att minska klimatpåverkan från stadens skolor ska insatser göras för att servera mer viltkött i samtliga skolor, som del av målet att mat som köps in ska ha ett så lokalt och ekologiskt ursprung som möjligt.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas (SD) förslag till beslut enligt följande:

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget för 2026.
3. därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2026 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med en omarbetad verksamhetsplan.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns fem förslag till beslut: förvaltningens förslag, ett förslag från vice ordföranden Andréa Hedin med flera (M), ett förslag från Jan Jönsson (L), ett förslag från Claes Nyberg (C) och ett förslag från Linnéa Vinge (SD). Förslagen ställs mot varandra och ordföranden finner att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Erik Ehre (KD) anmäler ett ersättaryttrande enligt följande:

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Kristdemokraternas budgetreservation för 2026.
2. att därutöver anföra följande:

Våra partier, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna, förenas i vår vision om att Stockholms skolor ska vara en plats där varje elev ges de bästa möjliga förutsättningarna att utvecklas till sin fulla potential, oavsett bakgrund eller bostadsadress. Detta uppnås genom att garantera en likvärdig tillgång till högkvalitativ undervisning och en trygg lärmiljö i alla stadens skolor. Varje elevs unika behov ska tidigt identifieras och mötas av stöd och utmaningar. Stockholms skolor ska vara en inkluderande plats där olikheter ses som en styrka, möts av respekt och en resurs för hela Stockholms framtid.

Det är en viktig påminnelse inför kommande verksamhetsår att alla stockholmselever är våra elever. Oavsett om eleven och föräldrar har valt att gå i en kommunal eller fristående skola åläggs vi att engagera oss i elevernas skolgång. Det är en demokratisk skyldighet för förtroendevalda att se varje elev och deras kunskapsresa, oavsett vilken stadsdel de kommer ifrån eller i vilken skola de slår upp sina läroböcker. Från kommunfullmäktige, till nämndbeslut och fram till

klassrummet har vi ett ansvar gentemot stockholmseleverna och det är ett perspektiv som ska genomsyra utbildningsnämndens arbete.

I Kristdemokraternas Stockholm är stockholmarna utgångspunkten för allt arbete som bedrivs i stadens verksamheter. Stadens utbildningar ska hålla hög kvalitet och vara tillgängliga.

För oss kristdemokrater är skolans kvalitet viktigare än dess driftsform. Vi beklagar därför att vänsterstyret, av rent ideologiska skäl, väljer att lägga så mycket energi och fokus på att minska stockholmarnas valfrihet. Inom utbildningsområdet märks detta inte minst genom att prioritera att öka de kommunala skolornas elevandel. Kristdemokraterna tycker att det är viktigare att prioritera att utveckla utbildningars kvalitet, snarare än att fler barn och ungdomar ska gå på en skola med en viss huvudman.

Från den 1 juli 2025 erbjuder staden avgiftsfri fritidsklubb för samtliga elever, i syfte att fler ska delta i fritidsklubbens verksamhet. Kristdemokraterna önskar att effekterna av denna satsning noga övervakas så att resurser används väl och verkligen leder till ökat deltagande. Vi skulle också vilja se åtgärder för att motverka hinder för deltagande i fritidsverksamheten, som exempelvis hederskultur. Åtgärder som vi i dag inte ser hos stadens vänsterstyre.

Den psykiska ohälsan bland barn och tonåringar i skolåldern ökar i Stockholm. Det kan handla om sömnsvårigheter, stress eller nedstämdhet. Men det kan också handla om övervikt, ätstörningar, ångest eller depression. För de barn och tonåringar som drabbas är det viktigt att staden kan erbjuda professionell hjälp. Frontlinjen för den hjälpen är elevhälsan. Kristdemokraterna vill därför införa en elevhälsogaranti för barn och tonåringar i skolåldern. Denna garanti bör garantera kontakt med elevhälsan inom 24 timmar och genom flera kontaktvägar, exempelvis på distans. En elevhälsogaranti ska även säkerställa att eleven får tillgång till alla de olika yrkeskompetenser som krävs för att denna ska få bästa möjliga vård och stöd. Vi beklagar att vänsterstyret inte har samma höga ambitionsnivå som Kristdemokraterna när det kommer till elevhälsa.

Vi är emot målet att 70 procent av inköpta livsmedel ska vara ekologiska. En studie från Sveriges lantbruksuniversitet visade så sent som för två år sedan att klimatpåverkan är ungefär lika stor för både konventionellt och ekologiskt jordbruk. Samtidigt ger ekologiskt jordbruk betydligt mindre

skördar, så till den grad att om resten av världen tagit efter det som vänsterstyret i Stockholm förespråkar hade världen drabbats av svår svält. Detta är oansvarigt, inte minst i ljuset av kriget i Ukraina, som tillsammans med Ryssland står för odlandet av en fjärdedel av allt vete i världen. En redan pressad global livsmedelssituation förvärras ytterligare av vänsterstyrets "klimatpolitik". Ett bättre grepp hade varit att ställa krav på att maten ska vara svenskproducerad, i syfte att öka den svenska livsmedelsberedskapen i en tid då det pågår ett krig i Europa.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/5910-8 Verksamhetsplan 2026 utbildningsnämnden
- UTBF 2025/5910-3.1 Bilaga 1 UtbN VP 2026
- UTBF 2025/5910-3.2 Bilaga 2 Schablonggrundande samt interkommunala elever 2026
- UTBF 2025/5910-3.3 Bilaga 3 Anslagsenheter 2026
- UTBF 2025/5910-3.4 Bilaga 4 Kommunal grundskolor och gymnasieskolor läsåret 2026-2027
- UTBF 2025/5910-5 Bilaga 5 Ersättningar till skolor 2026
- UTBF 2025/5910-3.6 Bilaga 6 Regler för resultatenheter 2026
- UTBF 2025/5910-3.7 Bilaga 7 Modell för prissättning av tjänster från Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa 2026
- UTBF 2025/5910-3.9 Bilaga 9 Prislista IT 2026
- UTBF 2025/5910-3.10 Bilaga 10 Plan för upphandling 2026 - 2029
- UTBF 2025/5910-3.12 Bilaga 12 Ledningens genomgång 2026
- UTBF 2025/5910-3.13 Bilaga 13 Lokalprojekt med större hyresförändringar 2025-2026
- UTBF 2025/5910-3.14 Bilaga 14 Prislista Språkcentrum och elevhälsans medicinska insats 2026
- UTBF 2025/5910-6 Bilaga 8 Riktlinjer samt fördelning investeringsmedel 2026
- UTBF 2025/5910-3.15 Bilaga 15 Organisationsskiss utbildningsförvaltningen
- UTBF 2025/5910-7 Bilaga 11 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2026

§ 13**Bidrag till utomstående organisationer**

UTBF 2025/6442

Beslut

1. Sveriges Elevkårer beviljas verksamhetsbidrag med 650 000 kr.
2. Sveriges Elevråd beviljas verksamhetsbidrag med 120 000 kr.
3. RFSU Stockholm beviljas verksamhetsbidrag med 600 000 kr.
4. Mattecentrum beviljas verksamhetsbidrag med 250 000 kr.
5. Kodcentrum beviljas verksamhetsbidrag med 275 000 kr.
6. Hello World! beviljas verksamhetsbidrag med 275 000 kr.
7. Fler Ungas ansökan om verksamhetsbidrag avslås.
8. Södra Latins Språksällskaps ansökan om verksamhetsbidrag avslås.
9. Drottningholms Barockensembles ansökan om projektbidrag avslås.
10. Zikaron beviljas verksamhetsbidrag med 100 000 kronor.
11. Uppföljning av verksamhetsbidrag för 2025 godkänns.
12. Den andra ansökningsomgången och beslutstillfället för 2026 ställs in.
13. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation

Linnéa Vinge (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden fördelar årligen bidrag till utomstående organisationer. Inför år 2026 har tio ansökningar om bidrag inkommit. Ansökningarna har bedömts utifrån formkrav och bedömningsgrunder enligt utbildningsnämndens "Anvisningar för bidrag till utomstående organisationer" samt Stockholm stads "Riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor".

Utbildningsförvaltningen föreslår att sju föreningar beviljas bidrag. Den totala kostnaden är cirka 2,3 miljoner kronor (exkl. moms). Samtidigt föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden avslår tre ansökningar med anledning av att de inte uppfyller bedömningsgrunderna i tillräcklig utsträckning. Förvaltningen föreslår också att uppföljningen av

verksamhetsbidrag för 2025 godkänns samt att den andra ansökningsomgången och beslutstillfället för 2026 ställs in.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas (SD) förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Den psykiska ohälsan bland barn och unga blir allt sämre och elevhälsan kräver därför ytterligare resurser och prioritering. Det behövs fler legitimerade lärare i staden och tryggheten och studieron i skolorna måste förbättras. Samtidigt som skolorna är i behov av ekonomiska resurser så betalar utbildningsnämnden årligen ut bidrag till utomstående organisationer.

Sverigedemokraterna anser att stadens skolor primärt ska bedriva upplysning och utbildning för elever i egen regi. Det är dock positivt med föreningsverksamhet bland elever och nämnden bör därför utreda hur elevkåren kan tilldelas stöd genom exempelvis IOP.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett förslag från Linnéa Vinge (SD). Förslagen ställs mot varandra och ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/6442-2 Tjänsteutlåtande - Bidrag till utomstående organisationer år 2026
- UTBF 2025/6442-1.1 Bilaga 1 Ansökningar
- UTBF 2025/6442-1.2 Bilaga 2 Uppföljning av verksamhetsbidrag för 2025 - Kodcentrum
- UTBF 2025/6442-1.3 Bilaga 3 Anvisningar för bidrag till utomstående organisationer

§ 14**Biblioteksplan för Stockholms stad**

UTBF 2025/6338

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget ”Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan för Stockholms stad” till utbildningsnämnden för yttrande. I förslaget stakas riktningen ut för stadens folkbiblioteksverksamhet och behovet av fyra strategiska förflyttningar formuleras. Syftet är att underlätta och utveckla mötet mellan bok och användare samt att i övrigt utveckla folkbibliotekens viktiga samhällsuppdrag.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Förvaltningen uppskattar biblioteksplanens koppling till skolbiblioteksplanen och välkomnar utvecklad samverkan mellan skola och folkbibliotek. Tillgång till läxhjälp och studieplatser ser förvaltningen som särskilt viktiga insatser, liksom ambitionen att barn och unga ska ges ökad möjlighet till medskapande och delaktighet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Eftersom remisstiden är kort föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att utbildningsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/6338-4 Tjänsteutlåtande - Svar på remiss om Biblioteksplan för Stockholms stad
- UTBF 2025/6338-1.1 Bilaga - Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan för Stockholm

§ 19**Motion om Skolfrid och att skydda barn i trafiken till och från stadens skolor**

UTBF 2025/5907

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation

Jan Jönsson (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut som redovisas under protokollets rubrik "Förslag till beslut".

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden har fått en motion av Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L) på remiss från kommunstyrelsen. Motionärerna föreslår att ekonomiska medel avsätts åt trafikkontoret för att genomföra trygghets- och säkerhetsfrämjande åtgärder i trafikmiljön runt stadens skolor, särskilt avseende elevernas vägar till och från skolan.

Utbildningsförvaltningen ställer sig utifrån sina ansvarsområden positiv till förslaget. Förvaltningen vill dock lyfta att en generell problematik i skolornas trafikmiljö är att alltför många vårdnadshavare väljer att lämna och hämta sina barn med bil. Motionens förslag kan underlätta för vårdnadshavare att välja andra transportsätt, men att få till stånd en beteendeförändring kräver sannolikt kompletterande åtgärder från stadens sida. Förvaltningen vill också lyfta att trafikmiljön runt skolan inte bara är viktig vid hämtning och lämning, utan även vid utflykter eller nyttjande av närliggande offentliga parker för rastverksamhet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Förvaltningen föreslår vidare att beslutet justeras omedelbart på grund av remissens svarstid.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt Liberalernas (L) förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens beslut.
2. Att bifalla motionen.

Vi gläds åt det positiva gensvaret från utbildningsförvaltningen för vår motion. Vi håller med om behovet av att få till stånd en beteendeförändring bland vårdnadshavarna. På kort sikt måste staden också fokusera på åtgärder här och nu så att människor får lättare att välja alternativa färdssätt.

Vi har i vår reservationsbudget lagt 10 miljoner kronor på denna satsning för att skydda barn i trafiken till och från skolan.

Trots att vissa insatser görs i dag är de långt ifrån tillräckliga för att ge alla elever en trygg skolväg. Med åtgärder vid endast sju till tio av stadens cirka 270 grundskolor per år och en budget som inte möter behoven, kvarstår farliga övergångsställen, otillräcklig belysning och bilister som inte följer hastigheten. För att komma vidare krävs ökade resurser och en tydligare prioritering av barnens trafiksäkerhet. En satsning på minst 10 miljoner kronor i trafikinämndens budget är nödvändig för att möjliggöra konkreta förbättringar som hastighetsdämpande åtgärder, upphöjda och tydligt markerade övergångsställen, bättre belysning, fler bilfria zoner runt skolor samt förstärkt tillsyn eller kameraövervakning där riskerna är störst. Utan dessa investeringar riskerar staden att inte uppfylla sitt ansvar att ge barn en trygg och självständig väg till och från skolan.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett förslag från Jan Jönsson (L). Förslagen ställs mot varandra och ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/5907-2 Tjänsteutlåtande - Motion om Skolfrid och att skydda barn i trafiken till och från stadens skolor
- UTBF 2025/5907-1.1 Motion om Skolfrid och att skydda barn i trafiken till och från stadens skolor

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>